

teruggekeerd zijn kan volgens Bennie dus wel informatie opleveren over leeftijd.

Arne Hegemann twijfelt daar echter aan en vraagt zich af of het ooit goed onderzocht is dat bij alle rietzangers tongvlekken in de loop van de tweede jaar verdwijnen en of daar publicaties over zijn. Op grond van zijn eigen onderzoek aan veldleeuwerikken blijkt namelijk dat tongvlekken absoluut niet bruikbaar zijn om de leeftijd te bepalen. Bij veldleeuwerikken kunnen de tongvlekken ook ontbreken bij vogels in het nest (of al snel na het uitvliegen verdwijnen) en worden tongvlekken aangetroffen bij oudere vogels.

Controle van Svensson (1992) leert dat tongvlekken bij de rietzanger niet als leeftijdskenmerk worden genoemd, maar wél bij de kleine karekiet en alleen voor het najaar. Bovendien benadrukt Svensson dat het gebruik van kenmerken als de iriskleur veel praktische ervaring, goed licht en een vergrootglas vereisen. Over de kleine karekiet (reedwarbler is geen rietzanger) geeft ook de site <http://www.davidnorman.org.uk/MRG/index.htm>, waar Peter van Zwol naar verwijst, goed gedocumenteerde informatie.

Er lijkt dus alle reden voor te zijn om bij de bepaling van de leeftijd in het voorjaar niet alleen af te gaan op de tongvlekken, maar ook de rui en andere kenmerken te beoordelen.

Verder meldt Bennie van den Brink nog enkele interessante zaken over de rui van de rietzanger in Afrika: *"Slijtage van het verenkleed was meestal geen bruikbaar kenmerk omdat zowel adulte als juveniele vogels sterke slijtage vertoonden. De meeste vogels begonnen met actieve rui na januari en tot eind maart troffen we vogels in actieve rui aan. Veelal ruiden ze 3 handpennen tegelijk, zodat de ruiperiode veel korter is dan bijvoorbeeld bij boerenzwaluwen.*

Opvallend was ook dat we in december en januari een klein percentage zowel adulte als juveniele vogels vingen die al volledig doorgeruid waren: HP ruiscor 45. Het lijkt alsof deze vogels in een ander gebied hebben geruid en daarna nog doorgetrokken zijn naar zuidelijker regionen. Ik weet niet of daarover iets bekend is. David Pearson vermeldt in zijn gidsje 'Identification and ageing of Palearctic migrants at Ngulia' (zuid Kenya) bij rietzangers dat Ngulia-vogels merendeels ongeruid zijn, maar dat enkele gedeeltelijk of geheel geruid zijn.

De vogels die in Zambia overwinteren gebruiken de eastern flyway en zullen afkomstig zijn uit

broedgebieden in Oost-Europa, Rusland en west-Azië. Van bosrietzangers is bekend dat er partiële rui is, vermoedelijk in Ethiopië, voordat ze doervliegen naar zuidelijke overwinteringsgebieden".

Diversen

Tenslotte een aanvulling op de vangst van vier draaihalzen in de vorige 'Geciteerd uit Ringersnet'. B.J. Speek, de oude 'Chef Ringonderzoek' (en voorganger van G. Speek), meldde een vangst van maar liefst vijf draaihalzen. *"Het VT was in 1965 op Vlieland om vogels te vangen. Op zeker ogenblik was Dr. Perdeck bezig bij het militaire duin en ving 5 draaihalzen. Hij had geen vogelzakjes bij zich, maar stopte de draaihalzen in zijn jack, van onderen en van boven goed dicht gebonden. Zo racete hij op de van dienstwege verstrekte brommer naar ons hoofdkwartier, waar de vogels werden getoond en geringd".* De foto bij deze melding is een historisch document dat ik u niet wil onthouden.

Figuur 1. Vangst van 5 draaihalzen op Vlieland in 1965. Rechts de jonge Dr A.C. Perdeck, links Q. Voorham, destijds o.a. medewerker op de vinkenbaan in Meijndel.

Gijs van Tol, gijsvantol@yahoo.com

Terugmeldingen 2012-1

Henk van der Jeugd

De hier vermelde terugmeldingen zijn vrijwel altijd ingezonden door de betreffende ringer of melder, en soms geselecteerd uit onze databank. Een fotokopie (of uw attendering via e-mail) van uw memorabele melding is altijd van harte welkom. Terugmeldingen van vogels met Nederlandse ringen en/of vogels gevonden in Nederland die om de één of andere reden bijzonder zijn. S.v.p. niet een vijf jaar oude zilvermeeuw. Uw hulp voor deze rubriek wordt erg op prijs gesteld, omdat wij niet de gelegenheid hebben alle terugmeldingen stuk voor stuk te bezien.

Krooneend, *Netta rufina*, Arnhem 6167226

Er worden in Nederland niet veel krooneenden geringd of teruggemeld. Op 17 januari 2011 werd een man krooneend opgemerkt in Arnhem, een niet alledaagse verschijning daar. Op 31 januari lukte het Frank Majoor de vogel te vangen en te voorzien van een ring. Daarna werd de vogel nog een paar keer in Arnhem gezien. De laatste waarneming in Arnhem die winter dateert van 8 februari. Op 19 februari 2011 wordt een geringde krooneend man, naar later blijkt, onvolledig en deels foutief afgelezen in de Kromme Rijn te Bunnik, Utrecht. Het ringnummer wordt gemeld als 37226. Aanvankelijk is niet duidelijk om welke vogel het gaat, maar bijna een jaar later blijkt dat het om dezelfde vogel moet gaan. Elf maanden later, op 13 januari 2012, wordt in Houten, niet ver van Bunnik, namelijk een man krooneend gezien. Op 27 januari wordt deze vogel gefotografeerd en is een Nederlandse ring zichtbaar met een nummer eindigend op 7226. Aangezien er maar één krooneend met een Nederlandse ring deze cijferreeks bezit moet het om de vogel gaan die een jaar eerder in Arnhem werd geringd. Daarmee is ook het mysterie van de vogel van Bunnik opgelost; ook dat moet dezelfde vogel zijn. De laatst bekende waarneming van deze vogel is op 2 februari 2012. Er is nog een waarneming van 27 september 2011 in Houten die mogelijk op deze vogel betrekking heeft.

Met dank aan Jeroen Nagtegaal

Tijftjaf, *Phylloscopus collybita*, Arnhem Y 67556

Vincent van der Spek schrijft me het volgende *"Ik heb eerder een grappige terugmelding met anecdotische waarde dan een inhoudelijk bijzondere. Zie maar of jullie dit leuk genoeg vinden voor de rubriek."* Dat vonden we.

Tijdens de certificeringsbijeenkomst in Meijndel op 24 september 2011 werd een vreemde tijftjaf gevangen. De vogel bleek op 24 juli geringd in de Stolkse Boezem (ZH) door Cor Oskam en Morrison Pot. Het is de eerste terugmelding van deze CES-plek in Meijndel. De afgelegde afstand bedraagt circa 30 kilometer.

Maar wie waren er die dag aanwezig in Meijndel? Juist, Cor Oskam om te certificeren en Morrison Pot omdat hij ook in Meijndel assisteert. En zo vingen ze dus hun 'eigen' vogel terug op een heel andere plek.

Met dank aan Vincent van der Spek

Kruisbek, *Loxia curvirostra*, Arnhem H 318014

Kruisbekken worden in Nederland niet veel geringd, en terugmeldingen zijn zeldzaam. Deze kruisbek werd geringd op vinkenbaan Nebularia op de kop van het eiland Schouwen op 2 augustus 2008, en vervolgens teruggevangen in Noord Spanje op 18 januari 2009. Dit is de eerste terugmelding van een kruisbek uit Spanje en ook de meest zuidelijke. Andere buitenlandse terugmeldingen komen uit Italië (1), Duitsland (1), Oostenrijk (2), Kaliningrad, Rusland (2), Noorwegen (3) en België (4).

Met dank aan Ton van Ree

Fluiter, *Phylloscopus sibilatrix*, Arnhem AP 75269

Deze fluiter werd geringd op 17 augustus 2010 op Schiermonnikoog door Wil Gerritse. De vogel werd gefotografeerd op 7 juni 2011 in Marble Forest, Dumfries, in Schotland. Het ringnummer werd vervolgens afgelezen van de foto's. De melder reageerde als volgt:

"I must apologise that I do not speak or write in your language. I am a bird watcher and photographer here in Scotland. At one time I did a lot of ringing. This spring I wanted to photograph the wood warbler which is becoming scarce in Scotland. I watched three different pairs in broadleaved woodland, and located the nest of one pair. I put up a hide and took some photographs, finding that the female was carrying a ring that was not from UK. I thought that it said Poland but in fact it said Holland and gave the Arnhem address. I took about 100 digital images, concentrating on the ring, and managed to get all of the number. This bird was a female, the male did all the singing and had no ring. She had about 7 young, but I did not disturb the nest to do a complete count. her young flew successfully."

Een prachtige en unieke terugmelding! Van de ruim 500 fluiters die er in Nederland geringd zijn is dit pas de derde buitenlandse terugmelding en de eerste in het broedseizoen.

Met dank aan Holmer Vonk

Mededelingen van het VT

Henk van der Jeugd

Agenda certificeringsbijeenkomsten 2012

De agenda van de certificeringsbijeenkomsten in 2012 is te vinden op www.vogeltrekstation.nl. Opgeven kan via het webformulier. Indien u geen toegang heeft tot internet kunt u ons ook bellen of een briefje sturen. Op dit moment zijn de bijeenkomsten in Leiden op 24 maart, Zwarte Meer op 11 augustus en Budel op 1 september al volgeboekt. U kunt zich nog opgeven voor de